

**ICOM GLASS COMMITTEE ANNUAL MEETING 2014
RUMUNSKO
3.10.–12.10.2014**

ICOM Glass, komise, které sdružuje světové muzejní kurátory a další odborníky zabývající se historií a současností sklářství v jeho různorodých podobách, kromě jiných aktivit každoročně organizuje několikadenní pracovní setkání v některé ze zemí se vztahem ke sklu. Pro letošek jsme v předsednictvu ICOM Glass zvolili jako místo jednání Rumunsko, které o pořádání usilovalo řadu let. Pro mnohé z dvaceti účastníků z patnácti států se tato cesta stala velkým překvapením. Jedním z důvodů byla zajímavá sestava programu, který je ve značné šíři seznámil s historií rumunského skla. Dalším důvodem pohostinnost organizátorů, jež se projevila vlajkoslávou všude vně i uvnitř Musea of Oltenia v Craiově, hlavním místě konání konference, ale zejména uhrazením všech cestovních nákladů účastníků v oficiální době cesty (autokar, ubytování v příjemných hotelích, plná penze), o které se zasloužilo hejtmanství kraje Oltenia. To se nám v minulosti ještě nestalo...

Při slavnostním zahájení konference v Museu of Oltenia řečnili nejen oficiální hosté (hejtman kraje, předseda rumunského národního výboru ICOM, předseda svazu rumunských muzeí, předseda ICOM Glass atd.), ale bylo přítomno také množství novinářů čítající i několik televizních reportérů. Na setkání s rumunskými sklářskými výtvarníky dorazili snad všichni, kdo v tomto oboru v zemi něco znamenají: Matei Topescu, Lucian Butucariu, Vioara Dinu Popescu, Valer Neag, Dan Popovici, Valeriu Semenescu, Ion Tamaian a další včetně mladých, např. Alesandra Muresan, ale přijeli i světoznámí umělci, kteří trvale žijí v Belgii (Edward Leibovitz) nebo Francii (Matei Negreanu). A ta výstava byla velmi dobrá! Málokdo z nás měl předtím představu, že je umělecké sklo v Rumunsku na tak vysoké úrovni. Přesvědčili jsme se, že podceňovat někoho třeba kvůli chudobě nebo místu, kde žije, není právě moudré. Kolegové z ICOM Glass, myslím, dodatečně ocenili, že jsme je s bývalou předsedkyní komise Palomou Pastor vloni přemluvili právě pro Rumunsko.

Rumunští organizátoři konference, především pracovníci Musea of Oltenia v čele s členkou ICOM Glass Committee – restaurátorkou skla Simonou Violetou Gheorghe, odvedli naprosto profesionální práci. U příležitosti ICOM Glass Annual Committee Meeting uspořádali v Museu of Oltenia hned trojici výstav a ke každé z nich vydali katalogy (v nichž nezapomněli ani na logo ICOM Glass). Pro každého se našlo něco zajímavého na výstavě mapující historické rumunské sklo, které bylo shromážděno ze šesti muzeí, na výstavě současného rumunského skla, kde sedmnáct umělců zastupovalo vždy několik objektů, nebo na výstavě o pravoslavných podmalbách na skle. S historickým i moderním sklem, s podmalbami a navíc i s archeologickým sklem jsme se ostatně setkávali v různých muzeích po celou dobu pobytu. Vybavení novotou svítících konzervátorských a restaurátorských dílen Musea of Oltenia kvalitou i početným obsazením specialisty vyrazilo dech těm z nás, kdo se o zajímají o péči o sbírky (analytické laboratoře a dílny specializované na kovy, papír, textil, sklo a keramiku). Vyrovnaný přednáškový blok seznámil s aktuální prací několika členů ICOM Glass a doplnil ústy rumunských kolegů informace podané výstavami v Museu of Oltenia.

Mezi muzei vynikalo několikrát výše zmíněné Museum of Oltenia (výstavy, rekonstrovaná budova s rozsáhlou současnou přístavbou, dílny, výborná práce kurátorů a restaurátorů atd.), National Museum of Romanian Peasant v Bukurešti (rozsahem „nekonečné“ moderní depozitáře, hravá, umělecky pojatá, inspirující expozice, Evropské muzeum roku 1996), Museum of Art Collections v Bukurešti (stálá expozice sestavená podle jednotlivých, v minulosti soukromými sběrateli shromážděných kolekcí), Dimitrie Gusti National Village Museum (muzeum v přírodě typu skanzen v centru Bukurešti), Brukenthal Museum v Sibiu (dioramata a sbírka skla), královské zámky Pelistor (interiéry vybavené v secesním stylu) a Peles v Sinaii (historizující interiéry s umělecko-historickými sbírkami např. vitrají a lustrů), v Targu Jiu exteriérové obří plastiky Constantina Brankusiho z učebnic moderního umění atd. Zklamáním naopak National Museum of Romania v Bukurešti, kde probíhá rozsáhlá rekonstrukce staticky narušené budovy, přesto byla návštěva tamní expozice rumunského Zlatého pokladu nebo lapidária s kopií Trajánova sloupu a výstavy historických hodin a hodinek fascinující. Prezentaci politických, sociálních a ekonomických dějin po roce 1946 se shlédnutá rumunská muzea až na zanedbatelné výjimky nevěnují.

Na mnoha místech jsme se potkali nejen se sklem v řadě jeho podob, ale také s dalšími příklady rumunského a evropského užitého umění, doklady lidové kultury atd. Navštívili jsme kromě Fakulty užitého umění Akademie v Bukurešti (se sklářskou hutí!) dvě ze tří fungujících skláren v Rumunsku. Ještě před několika lety jich v zemi existovalo na dvacet... Viděli jsme historická centra měst: probouzející se Sibiu a Brašov, v horách luxusní výletní Sinai, komunismem zjizvenou, ale životem kypící Bukurešť, bídne i prosperující vesnice. Ne, interiéry „drákulovského“ hradu Bran jsme nenavštívili. „Nejsme přeci děti, jsme tu kvůli muzeím a sklu.“, řekla přísně jinak milá a trpělivá paní Simona Gheorghe a jeli jsme dál. Jediné zklamání z cesty po Rumunsku. ;-)

Nouze v Rumunsku nebyla ani o „malá potěšení“, o nichž organizátoři účastníky konference předem záměrně neinformovali: dojemné vystoupení dětského folklórního sboru v Polovragi, pohoštění připravené pravoslavnými mnichy v klášteře Caldarusani, skvělý varhanní koncert v brašovském kostele, o výtečné tradiční rumunské kuchyni a nádherné podzimní krajině Oltenie, Transylvánie a Valašska nemluvě.

Setkávat se má smysl. Není nic nad to, studovat muzejní práci kolegů v cizině nezprostředkovaně, přímo na místě, navzájem se pravidelně informovat o odborných aktivitách, předávat si zkušenosti, inspirovat se, také se trochu chlubit, navazovat nové kontakty, vymýšlet společné projekty, ale hlavně: přátelit se. Děkuji proto Ministerstvu kultury ČR, ČV ICOM a „mateřské“ instituci – Uměleckoprůmyslovému museu v Praze, především paní ředitelce Koenigsmarkové, za podporu, která dlouhodobě napomáhá výsledkům mé muzejní práce tím, že mi umožňuje mít stále čerstvý přehled o oboru a udržovat si profesní spojení s kolegy ze světa.

Milan Hlaveš, 13.10.2014

Museum of Oltenia, Craiova, Museum of Oltenia, Craiova, vlajkosláva
výstava „Romanian
Glass Artists“, M.H. a objekt: Mihai Topescu

Museum of Oltenia, Craiova, konzervátorské a restaurátorské ateliéry

Museum of Oltenia, Craiova, prof. Ioan Opris
(National History Museum of Romania, Bukurešť),
výtvarník Mihai Topescu, M.H.

Museum of Oltenia, Craiova, přednáškový den

Polovragi, dětské folklórní vystoupení

Pravoslavný klášter Polovragi (založen 1505)

Brukenthal Museum, Sibiu, stálá expozice skla (vitríny s českými výrobky)

Prohlídka historického centra města Sibiu

Sklárna Tamaian, Sibiu

Sklárna Tamaian, Sibiu

Sklárna Avrig

Valeriu Literat Museum of Fagaras Land, pevnost Fagaras

Zámek Pelest, Sinai

ICOM Glass General Assembly: předseda R. Liefkes, pokladník S. Hauschke, tajemnice T. Medici

Katedra užitého umění, National Univerzity of Arts, Bukurešť, studijní návštěva ateliérů

ICOM GLASS COMMITTEE MEETING 2014 – Program

Pátek 3.10.

14:00 Příjezd do Bukurešti, ubytování, soukromá prohlídka památek v historickém centru města

Sobota 4.10. (předkonferenční studijní program)

9:30-11:30 National Museum of Romanian Peasant, studijní prohlídka depozitářů a stálých expozic

12:00-13:30 Museum of Art Collections, studijní prohlídka stálých expozic

15:00-16:30 Cotroceni Museum, studijní prohlídka stálých expozic

17:00-18:30 Dimitrie Gusti National Village Museum, studijní prohlídka stálých venkovních expozic

Neděle 5.10. (předkonferenční studijní program)

9:30-12:30 National History Museum of Romania, Bukurešť, studijní prohlídka stálých expozic a výstav

13:30-14:30 Návštěva historických památek, centrum Bukurešti

15:00-18:00 Přejezd do města Craiova, ubytování

Pondělí 6.10.

10:00-11:30 Museum of Oltenia, Craiova:

Slavnostní zahájení konference ICOM Glass 2014

Vernisáž tří výstav: „Icons on Glass (Reverse Glass Oil Painting)“, „Glass – Memories and Art“, „Romanian Glass Artists“

11:30-13:30 Museum of Oltenia, studijní prohlídka konzervátorských a restaurátorských dílen a výstavy národní soutěže konzervování a restaurování

15:45-16:45 Museum of Art, studijní prohlídka

17:00-18:30 Museum of Oltenia, setkání s rumunskými sklářskými umělci ve výstavě „Romanian Glass Artists“

19:00-20:30 Museum of Ethnography, studijní prohlídka stálých expozic

Úterý 7.10.

9:00-10:30, 11:00-13:30 Přednáškové bloky ICOM Glass 2014, Museum of Oltenia, Craiova

13:30-15:30 Přejezd do města Targu Jiu

16:00-17:00 Brankusi Ensemble, prohlídka exteriérových expozic Constantina Brankusiho

17:15-18:45 Návštěva huti, ateliéru a galerie sklářského výtvarníka Mihai Topescu

19:00-19:30 Přejezd do vsi Polovragi, ubytování

19:30-20:00 Folklórní vystoupení dětského tanečního souboru

Středa 8.10.

9:00-10:00 Klášter Polovragi, prohlídka areálu

10:00-11:00 Přejezd

11:00-12:00 Klášter Caldarusani, prohlídka areálu včetně muzea

12:00-14:00 Přejezd do města Sibiu

14:30-16:30 Brukenthal Museum, Sibiu, studijní prohlídka stálých expozic

16:30-18:00 Prohlídka historického centra Sibiu

18:00-19:00 Přejezd, ubytování

Čtvrtek 9.10.

8:30-9:00 Přejezd

9:00-10:00 Prohlídka sklárny a galerie Tamaian, Sibiu

10:30-12:30 Prohlídka sklárny a vzorkovny firmy Avrig

13:00-14:00 Přejezd do města Fagaras

14:00-14:30 Valeriu Literat Museum of Fagaras Land, pevnost Fagaras, prohlídka stálých expozic

14:30-16:00 Schůze předsednictva ICOM Glass Committee

16:00-17:00 Přejezd do města Brašov

17:00-19:00 Prohlídka historického centra Brašova, prohlídka tzv. černého kostela s kolekcí anatolských

textilíí, varhanní koncert

19:00-19:30 Přejezd do městečka Bran, ubytování

Pátek 10.10.

9:00-11:00 ICOM Glass General Assembly 2014

11:00-11:30 prohlídka městečka Bran

11:30-12:00 Přejezd do města Sinai

12:15-13:45 Zámek Peles, studijní prohlídka

14:00-15:00 Zámek Pelistor, studijní prohlídka

15:45-17:15 Přejezd do Bukurešti

17:15-18:00 Katedra užitého umění, National University of Arts, Bukurešť, studijní návštěva ateliérů

19:00-22:30 Slavnostní ukončení konference ICOM Glass 2014

Sobota 11.10.

10:00-13:00, 13:30-17:30 City Museum of Bucharest, soukromá studijní návštěva, prohlídka památek v historickém centru města

Neděle 12.10.

Odjezd z hotelu na letiště v 5:30

ICOM GLASS COMMITTEE MEETING 2014 – Seznam přednášek

Museum of Oltenia, Craiova, 7.10.2014

Ruth Fabricius (Glasmuseum Rheinbach, Německo): Transylvanian Glas around 1700 in the Light of a Bohemian Glass Merchant

Mateja Kos (National Museum of Slovenia): Slovenian Contemporary Glass Production and Tradition

Paloma Pastor (Fundación Centro Nacional del Vidrio, La Granja, Španělsko): European Glass Experience Project

Jože Rataj (Pokrajinski Muzej, Celje, Slovinsko): Reverse Glass Paintings as a Part of Folk Arts

Elvira Schwartz (Espaco Zero, Brazílie): Teaching Glass for Kids

Jan Kock (University of Aarhus, Dánsko): East of Suez – Glass Production in India

Regina Lara Silveira Mello (Universidade Presbiteriana MacKenzie, Institute of Glass, Brazílie): The Stained Glass Windows of the Municipal Market of Sao Paulo Created by Casa Conrado

Anders Reihner (Švédsko): The Birth of Glass Art (Early Swedish Art Glass)

Sven Hauschke (European Museum of Modern Glass, Kunstsammlugen der Veste Coburg, Německo): The Coburg Prize for Contemporary Glass 2014

Elena Bajenaru (Valeriu Literat Museum of Fagaras Land, Rumunsko): Transylvanian Glass Workshops – Reverse Oil Paintings

Ligia Fulga (Brašov, Rumunsko): Archeological Glass from Brasov City

Catalin Davidescu (Craiova, Rumunsko): Notes about Romanian Contemporary Glass